

Motion till riksdagen 2022/23:2169

av **Marielle Lahti m.fl. (MP)**

Skatteflykt och land-för-land-rapportering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa skatteflykten och införa offentlig land-för-land-rapportering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att motverka skatteflykt och öka transparensen presenterade EU-kommissionen år 2016 ett förslag om så kallad land-för-land-rapportering, vilket börjar få gehör i EU. Förslaget innebär att multinationella företag offentligt måste redovisa i vilka länder de bedriver ekonomisk verksamhet, vilka vinster de gör och hur mycket skatt de betalar i respektive land där de är verksamma. Men trots att förslaget skulle ge både EU och medlemsländerna kraftfulla verktyg att bekämpa skatteflykt har det i flera år blockerats av flera medlemsländer, inklusive Sverige.

Rösterna mot förslaget menar att det skulle begränsa medlemsstaternas rätt att själva bestämma över sina skatter. Enligt EU-parlamentets rättsliga analys handlar förslaget om land-för-land-rapportering däremot inte om att på EU-nivå bestämma skattesatser, utan om att företag transparent ska redovisa skatter i hela produktionskedjan.

Skatteplanering leder också även indirekt till miljöförstöring. Uppemot 70 procent av utländskt kapital som är kopplat till regnskogsskövling i Amazonas och illegal fiskeverksamhet runtom i världen kommer från företag baserade i skatteparadis. För att komma tillrätta med miljöförstöring krävs även flera andra skarpa åtgärder, men att motverka skatteflykt och kasta ljus över kapitalflöden är en viktig del.

Avslöjandena kring Panama Papers, Lux Leaks och Swiss Leaks visar att Sverige är långt ifrån befriat från skatteflykten. Tvärtom. Problemen i Sverige är omfattande med bolag och höginkomsttagare som på laglig väg trollar bort sin skatt med hjälp av revisionsbyråer och banker. Det gör att välfärden ständigt går miste om viktiga resurser samtidigt som kommuner och regioner kämpar hårt för att kunna ge medborgarna god samhällservice.

Utvecklingsländer förlorar årligen cirka 1 700 miljarder kronor till följd av skatteflykt. Detta är mer än världens sammanlagda bistånd. I Sverige ligger denna siffra på 23 miljarder och motsvarande siffra inom EU uppskattas till 650 miljarder. Det är viktigare än någonsin att få bukt med skatteplaneringen, när världen är i skriande behov av investeringar i såväl sjukvård och klimatanpassningsåtgärder som åtgärder för ekonomisk återhämtning.

Skatteflykten är möjlig framför allt genom två saker:

1. Regeringar konkurrerar med varandra med låga skatter för att locka storföretag att etablera sig i landet. Idag saknas en miniminivå för hur mycket företag ska betala i skatt och vissa länders affärsidé är att underlätta skatteflykt.
2. Förflyttningen av vinster mellan länder underlättas av brist på insyn. Idag finns det inga krav om att företag öppet ska redovisa i vilka länder de gör sina vinster och hur mycket de betalar i skatt.

Skatteflykten kan motarbetas med transparens och därför har både civilsamhället och medborgare drivit på för en offentlig land-för-land-rapportering. Det skulle göra det obligatoriskt för storföretag att öppet redovisa vilka vinster de gör och hur mycket skatt de betalar i varje land där de är aktiva.

Sverige måste därför se till att en gång för alla förverkliga förslaget om offentlig land-för-land-rapportering och ställa tydliga krav på multinationella företag. Företag ska inte heller kunna undgå rapportering genom godtycklig hänvisning till företagshemligheter.

Sverige ska inte låta multinationella företag slippa undan sitt ansvar – alla måste bidra till sin beskärda del av samhällsbygget.

Marielle Lahti (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Nicklas Attefjord (MP)